

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofredacteur: A. J. M. H. de Murg

Uitgever: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad

Kantoor: Conscientiesteg: 27 - 29

Telefoon alle afdelingen: 2 4 3 6 0 (drie lijnen)

V.S. staken militaire bijstand aan Indonesië

WASHINGTON (RTR) — Gisteren is te Washington van Amerikaanse ambtelijke zijde vernomen dat er sinds september geen nieuwe Amerikaanse wapens meer aan Indonesië zijn geleverd. Dit is later door een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken bevestigd. De wapens, die Amerika thans niet meer levert, bestonden uit lichte vuurwapens en de bijbehorende ammunitie. In september bereikte de spanning tussen Indonesië en de nieuwe Maleisische statenbond een hoogtepunt. De Lockheed-vliegtuigenfabriek, die Indonesië grote militaire vervoersvliegtuigen heeft geleverd, blijft hiervoor reserve-onderdelen leveren. Dit geschiedt in het kader van een bestaande handelsovereenkomst.

Levering onderdelen vliegtuigen gaat door

Ten huize van de general manager van Shell Curaçao N.V., ir A. Deelen, werd gisteravond een modeshow gegeven ten bate van de militaire tehuizen op Curaçao. De avond, bijgewoond door tal van personen, werd een eclatant succes, gezien zowel uit financieel als „modistisch“ oogpunt. Achtentacht modellen werd getoond door een keur van mannequins, die door de huissalons naar de tuin liepen, en nadat zij zich daar hadden laten bewonderen, zich weer naar het huis terug begaven. Foto: Meijuffrouw Anja Janse in de cocktailjurk „Cognac“, het eerste model na de pauze. De kapsels van de mannequins werden verzorgd door mevrouw G. Vos en mejuffrouw Joke van der Hoest.

In antwoord op vragen over de Amerikaanse militaire hulpverlening aan Indonesië verklaarde de woordvoerder dat de Verenigde Staten Indonesië nog steeds helpen bij het opleiden van rekruten. Ook wordt uitrusting geleverd aan Indonesische

genie-bataljons, die zich met de uitvoering van burgerlijke werken bezig houden.

Een woordvoerder van het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft gisteren verklaard, dat de Britse regering na de verwoesting van de ambassade in Djakarta op 18 september, geen enkele vergunning voor de uitvoer van oorlogsmateriaal en militaire uitrusting naar Indonesië meer heeft afgegeven.

Ophefdering
Verder deelde de woordvoerder mede, dat de Britse ambassadeur in Washington aan minister Rusk om ophefdering heeft gevraagd over de levering door Amerikaanse maatschappijen aan Indonesië van vervoersonderdelen voor „Hercules“-transportvliegtuigen. De Engelsen stellen zich hierbij op het standpunt, dat hier sprake is van militaire hulp, terwijl de Amerikanen menen dat het hier slechts handelsovereenkomsten betreft. In Londen heeft men de inruk, dat Whitehall deze Amerikaanse uitleg niet bevredigend acht.

Op zijn Afrikaanse reis heeft de burgemeester van West-Berlijn, Willy Brandt, in Nairobi, de hoofdstad van Kenya, een ont-

moeting gehad met Jomo Kenyatta, de premier van dat land. (Foto: In de tuin van de ambtswoning van Kenyatta, werd een cocktail gedronken.)

Stijgend dodental terreur in Caracas

Stad drie dagen geterroriseerd door extremisten

CARACAS (RTR) — Bij vuurgevechten tussen leden van de linkse „Castro-gezinde“ „bevrijdingsstrijdkrachten“ en de politie zijn in de afgelopen drie dagen in Caracas 24 mensen gedood en negentig gewond.

De strijd tussen de Castro-gezinden en de politie, die door militairen werd gesteund, brak dinsdag uit als gevolg van de pogingen der „bevrijdingsstrijdkrachten“ om het publiek te dwingen een algemene staking te steunen. Uit cijfers van het Venezolaanse ministerie van Binnenlandse Zaken blijkt dat ten minste vijftiendertig mensen zijn gearresteerd bij een actie tegen linksgezinden in het gehele land.

El Silencio

De toestand in de hoofdstad was gisteren weer rustig. Zwaar gewapende militairen en politie patrilleren de straten. De meeste gevechten werden ge-

leverd op de drukke O'Leary Plaza, die in de volksmond ironisch „El Silencio“ (de stille) wordt genoemd. Het is de traditionele verzamelplaats voor politieke bijeenkomsten.

E.E.G.-missie, langer op Curaçao, bezocht haven

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — De E.E.G.-missie, die momenteel de Nederlandse Antillen bezoekt voor het voeren van oriënterende besprekingen, heeft gistermiddag een rondvaart gemaakt door de haven van Willemstad, waarna in het kantoor van de Dienst Openbare Werken een bespreking plaats vond. Op het programma, uitgereikt na aankomst van de missie woensdagavond, dat reeds een wijziging vormde van het oorspronkelijke, was de bespreking op D.O.W. gepland voor vanmiddag na de lunch, die gebruikt werd op de Piscaderabaaiclub. Op eerstgenoemd programma stond voor gistermiddag: „Vod tzeitung bespreking met de regeringscommissie“. Waarom deze wijziging in het programma werd aangebracht, is niet bekend. Vermoed wordt, dat de E.E.G.-missie zelf aangedrongen heeft op deze verandering om eerst Curaçao af te handelen en daarna pas Bonaire en Aruba. Volgens het aanvankelijk opgestelde programma zou de missie vandaag en morgen op Aruba verblijven, en was slechts één dag uitgetrokken voor Curaçao.

Waardering geuit over samenwerking

Gistermiddag werden de projecten, opgesteld ter verbetering van de haven, bezocht. Een ambtenaar, zitting hebbende in de eilandelijke commissie, gaf vanmorgen als zijn eerste indruk weer, dat de E.E.G.-missie ongeloflijk goed is ingelicht. De leden kenden niet alleen de ingediende dossiers over de projecten tot in alle finesses, doch konden eveneens heel snel deze projecten beoordelen tegen de achtergrond van de noden van Curaçao. De E.E.G.-missie bestaat uit de waterbouwkundig ingenieur N. G. Naveaux, de econoom — tevens leider van de missie — H. Overzee en de architect M. J. Bijkerk.

De verbetering van de haven omvat drie projecten:

1. het terugbrengen van de damwand aan Runaazjue (Grote en Salazarwerf) en het verwijderen van de rotsput „Ranke mast“ aan de Otrabandazijde van de St Annabaai, ter verbreding van de aldaar aanwezige bocht.

2. Het maken van aanlegplaatsen voor schepen aan de Brionwerf (vrije zone).

3. Baggerwerk en grondverbetering ten behoeve van havenfaciliteiten.

De kostenverdeling van deze drie projecten luidt als volgt:

project 1 ..... f 2.627.000
project 2 ..... „ 896.000
project 3 ..... „ 2.169.000

waarvan baggerwerk ..... f 5.692.000

Met de uitvoering van het gehele project zullen — inclusief de leveringskosten voor de materialen — 25 maanden zijn gemoeid. De uitvoering in massa zal ongeveer f 230.000 voordeliger zijn dan de uitvoering in percelen.

De zeehaven van Willemstad is voor Curaçao van essentiële economische betekenis. Dit niet alleen voor de huidige bevolking en de bestaande industrie, maar elke verdere economische ontwikkeling zal in belangrijke mate mede afhankelijk zijn van de havenontwikkeling, zowel voor de aanvoer als voor de afvoer van grondstoffen en producten.

Gewezen wordt op het feit, dat de projecten 1 en 3 tevens noodzakelijk zijn om het verwoestte kudden behouden. Het in de vaart brengen van steeds grotere tankers brengt voor het eilandgebied de noodzaak met zich mee, dat deze tankers ook door de haven verwerkt kunnen worden, teneinde de basis van de belangrijkste industrie, de raffinaderij, veilig te stellen. Het project 2 is gericht op de ontwikkeling van de vrije zone, een instituut, dat zeker kans van slagen heeft, indien op de juiste wijze geëutillieerd.

Een snelle beslissing in deze is noodzakelijk, medt het brugproject (Vervolg naar pag. 3)

Vliegtuig VS bij Cuba neergestort

KEY WEST (RTR) — Een kotter van de Amerikaanse kustwacht heeft donderdag wrakstukken geborgen van een Amerikaans vliegtuig van het type WU 2, dat in de Golf van Mexico is gestort. Het toestel zou op de terugweg zijn geweest van een verkenningvlucht boven Cuba.

Een woordvoerder van de marine zei, dat de wrakstukken geborgen zijn op 180 mijl ten noorden van de Cubaanse kust en op 40 mijl ten noordwesten van Key West.

Men neemt aan dat het ongeluk het gevolg is van een fout in het mechanisme. Ieder spoor van bewijs dat het door de Cubanen neergeschoten zou zijn, ontbreekt. De WU-2 is in feite hetzelfde toestel als de U-2.

Aanslag op Kennedy President gewond naar ziekenhuis

DALLAS (TEXAS VS) (RTR) — President Kennedy is vandaag te Dallas, in de Amerikaanse staat Texas, beschoten toen hij in een stoet van auto's reed. Een fotograaf verklaarde dat hij bloed op het hoofd van de president zag. Dit werd bevestigd door een andere fotograaf. Het bericht was gecorrigeerd 19.52 Nederlandse tijd.

Mevrouw Kennedy, die naast haar man zat, sprong op, greep hem vast en riep „O, neen“. De fotograaf verklaarde, dat hij twee schoten had gehoord, doch dat hij geen geweer had gezien. De stoet van auto's is na de aanslag doorgereeden. De president had in Dallas een toespraak moeten houden. Hij is overgebracht naar een ziekenhuis in de buurt van de plaats, waar hij had zullen spreken.

Gouverneur John Connally van Texas is tegelijk met president Kennedy beschoten. Er is nog niets over de toestand van beiden bekend.

Door de verwarring, die na de aanslag ontstond, was het niet duidelijk, of ook mevrouw Kennedy gewond werd. De eerste tekenen duiden daar echter niet op. Evenmin was onmiddellijk bekend, of vice-president Johnson, die de uitmaak van het gevolg van Kennedy, verwond werd.

Er is in het ziekenhuis een katholieke priester ontboden, aldus meldt een Amerikaans persbureau. Volgens de jongste inlichtingen, die door Amerikaanse radiostations zijn verspreid, is de president ernstig gewond in het Parklandziekenhuis opgenomen. Er moest onmiddellijk operatief worden ingegrepen. De aanslag geschiedde in het centrum van de stad Dallas. Kennedy viel getroffen door een drietal kogels, kennelijk afgevuurd uit een automatisch geweer, voorover in de open auto, waarin hij zat. Mevrouw Ken-

neddy was geknield achter in de auto, met het hoofd van haar echtgenoot in haar schot. Met razende vaart reed de auto in de richting van het ziekenhuis.

Een verslaggever, die de reis van de president door Texas versloeg, verklaarde, dat drie schoten op de presidentiële auto werden gelost, toen deze onder een viaduct doortreed. Er ontstond een ogenblik grote verwarring, doch agenten van de geheime dienst grepen snel in. Zij lieten de autostoet een weg inrijden, die naar het ziekenhuis van Parkland leidt. Binnen vijf minuten stond de presidentiële auto voor het ziekenhuis.

Man en ezel doodgereden

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Gisterochtend werd op de Weg naar Westpunt de man Benito Lucian Paulo, gezeten op een ezel, door een personenauto aangereden. Met ernstig hersenletsel werd het 73-jarige slachtoffer naar het ziekenhuis vervoerd, waar hij 's middags om half vijf aan de belemmeringen is overleden. De ezel werd op slag gedood.

Kennedy dood

De New Yorkse effectenbeurs werd na het vernemen van het nieuws over de aanslag op Kennedy onmiddellijk gesloten. Agenten van het bureau van de sheriff van Dallas hebben in de omgeving van de plaats, waar de aanslag geschiedde, een jonge vrouw aangehouden.

Naar verluidt is Kennedy voorzien van de Sacramenten der Zieken door pater Lambert.

Volgens de laatste berichten uit Dallas is Kennedy aan zijn verwondingen bezweken.

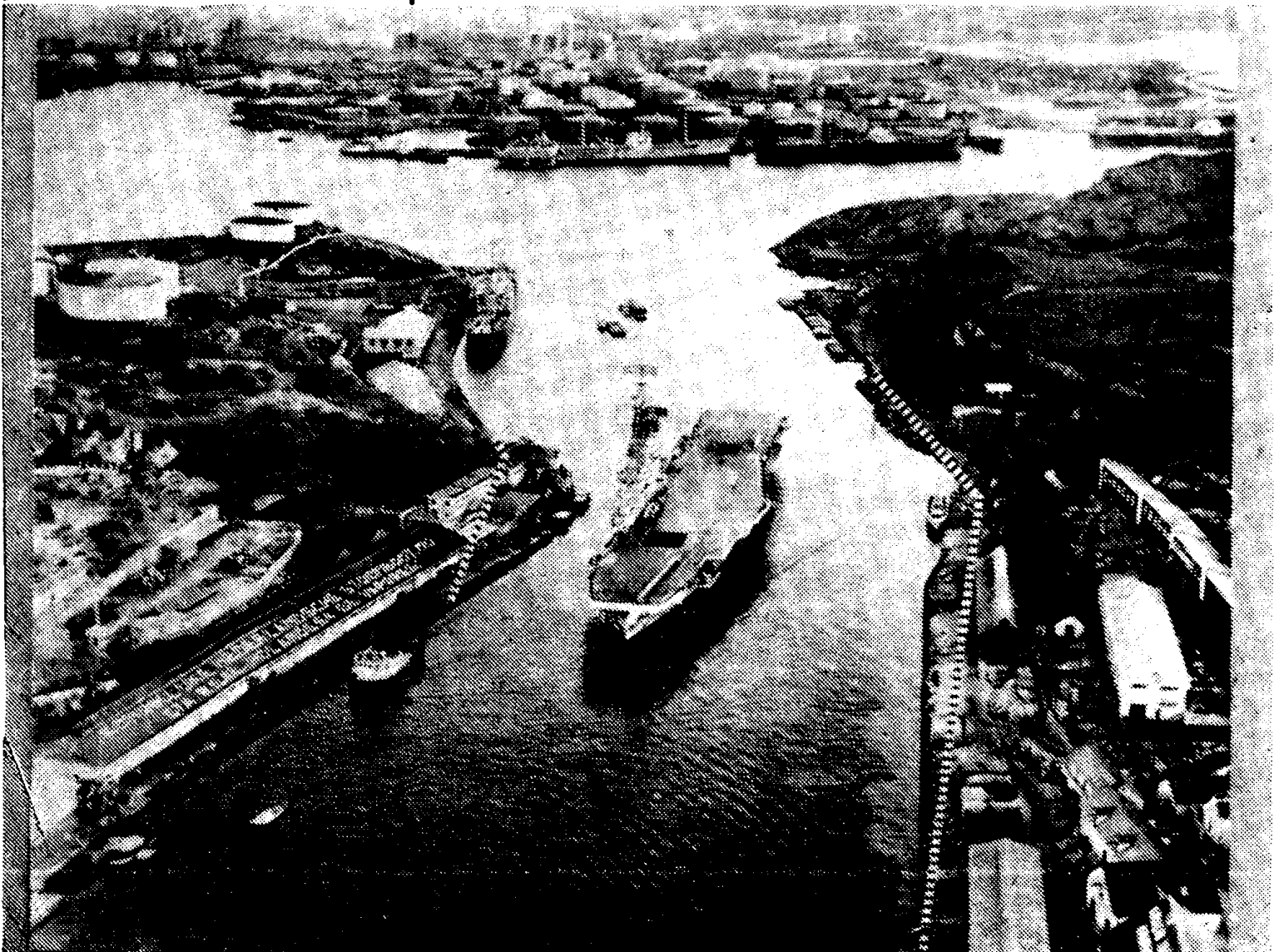
PARAMARIBO (ANP) — De formateur de heer J. Lachmon heeft donderdag 21 november zijn formatie taak beëindigd. Hij zou zich bij de mededeling van zijn perscheef vanmorgen naar de gouverneur beëven om de samenstelling van het kabinet voor te dragen, overeenkomstig zijn formatieopdracht.

20% agio-bonus Koninklijke

DEN HAAG (ANP) — De raad van commissarissen en de directie van de NV Kon Ned Petroleum Mij oelen mede, dat op 28 januari '64 een algemene vergadering van aandeelhouders zal worden gehouden, waarin zal worden voorgesteld ten laste van de agio-reserve op elk van de op 31 december '63 uitstaande 81.223.348 aandelen 20% uit te keren in aandelen van de vennootschap, voor het eerst rechtgevend op het in 1964 no betaalbaar te stellen dividend over het jaar 1963. De raad van commissarissen en de directie, verwachten voor dit dividend hetzelfde

bedrag per aandeel te zullen voorstellen als voor het slotdividend over het jaar 1962.

In het jaarverslag van de vennootschap over 1960 werd het standpunt ingenomen, dat het aandelen kapitaal van de vennootschap de groei van de Kon Shell-Groep dient te weerspiegelen. In de thans voorgestelde uitkering worden de aanhoudende groei en kracht van de Kon. Shell-Groep, waarin de vennootschap een belang van 60% heeft, tot uitdrukking gebracht, aldus de mededeling.

CURACAO

Agenda

VRIJDAG
BIOSCOPEN — Cinelandia 19.00 — 21.00: FBI code 98; Roxy 19.00 — 21.00: The Stripper; Cine Rio 20.00: El ru chacho de Durango; West End Escape from East Berlin

TENTOONSTELLINGEN
In het pand Pietermaatweg is er e. permanente tentoonstelling van Vene solaanse producten

DIVERSEN — De Roode Kruiswagen e dag en nacht e tereken onder tele foon 43022

SPORT — 15.30 Voetbal LS op de ter reinen te Post VI en Asiento
In het Ristadion Sitioe — J. Holland Snelshaken in CCC te Scharloo

MODESHOW — 20.30: modeshow t.b.v. de militaire tehuizen op Curacao bij mevr. Deelen

ZATERDAG
14.00: Aankomst Sinterklaas; 14.15 Sin terklaas bij gouverneur Debrout; 15.45 Sinterklaas naar het mgr. Verriet in stituut

Emmastad
OS/TELECOMMUNICATION — Kn toor open: tel. 2307; N.R. de Paula tel. 0-3410, 2400

PERSONNEL — SERVICES — L.M. Ridley, Orinocoweg 16 tel. 0-23422; Voor passage (Reisbureau Maduro) M. Botelho de Madeiros, Punta Car donweg 93 tel. 0-43431, 2400

MATERIALS DEPARTMENT — W.E. Netto, Van Galenlaan 10 tel. 0-43276, 2400

NV CSM SHIP AGENCY — Kantoor open: tel. 2551/2458; Alleen voor rin gende aangelegenheden: tel. 2400

ROBBA VERMOUTH

(Adv.)

INGEZONDEN STUK

Correspondentie

Een jongeman van 18 jaar in Zwit serland wenst in correspondentie te treden met een meisje in de Neder landse Antillen. Belangstellenden kunnen schrijven naar Bruno Ruf, Sälstrasse 1071, Oftringen/AG, Swit serland.

Een jongeman in West-Duitsland zou gaarne met een jongen of meisje in correspondentie treden in de Ne derlandse Antillen. Hij is ook post zegelverzamelaar. Correspondentie te voeren in de Duitse taal. Belangstel lenden kunnen schrijven naar: Joachim Behr, 2819 Riede 157, über Syke — Bezirk Bremen, Bundesrepu blik Deutschland, West Germany.

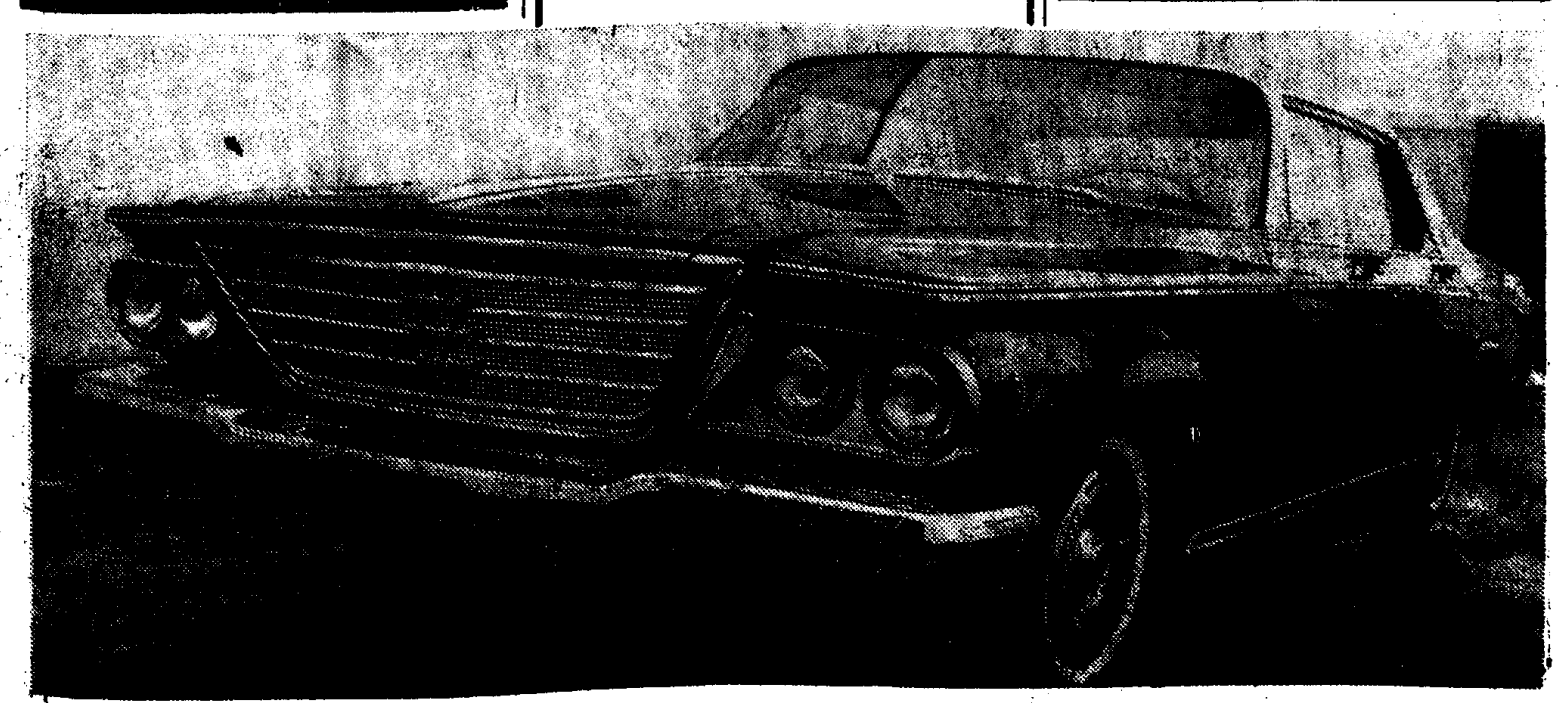
(advertentie)

Laatste nieuws

WILLEMSTAD. — Als u eens in de buurt van Salinja bent, moet u zich eens de nieuwe Valiant 1964 laten demonstren. Dat is pas een auto! Grandloos gewoonweg! Vooral van binnen.

Geheel nieuw is de alternator! Deze vervangt de generator. Nu wordt de accu ook bij zeer langzaam verkeer opgevoeld. Ook de verf- en spuitbehandeling is opmer kelijk. Liefst 13 lagen zorgen voor een werkelijke protectie. De knal pot gaat nu ook veel langer mee, want deze is geheel van aluminium! Dat is belangrijk (minder kosten aan de auto!).

De motor is zeer sterk en bijzon der ruig. Daarom zegt ook iedereen: Valiant 1964 is weer no. 1 in com pactwagens. Loop eens binnen bij Marchena, Moron Co. N.V., hoek Grebbelineweg op Salinja en overtuig u zelf: Valiant voortaan ook uw auto!

Nieuws van het witte doek

In september 1962 werd de wereld verbaasd door de grootste ontspanning tot dan toe in Oost-Duitsland naar het vrije Westen. Door een aantal jongeren was een tunnel gegraven van West- naar Oost-Berlijn. Een groep van 29 personen zag kans door de tunnel te vluchten. Dit verhaal werd door regisseur Robert Siodmak op het celluloid vastgelegd, waarbij zoveel mogelijk de ware geschiedenis in acht genomen werd.

Don Murray en Christine Kaufmann spelen de hoofdrollen. De film, die dit weekinde in 'West End' vertoond wordt, maakt een ietwat overdreven indruk qua spel. Niettemin is de rolprent een document van onze tijd.

„The Stripper”, dit weekinde in Cinelandia, doet meer verwachten dan men te zien krijgt. Daarom is de naam van de film juist ge kozen. Joanne Woodward, geen onbekende voor de trouwe bioscoopbezoeker, wordt een striptease-dan seres na vele teleurstellin gen in het leven; mislukte liefdes, zelfmoord van haar man en dergelijke verve lende dingen meer. Richard Beymer is de grote min naar van het meisje, ter wijl Claire Trevor en het teen age-sterretje Carol Linley, opgeblazen door Holly wood, eveneens hoofdrol len vervullen in deze door Franklin Schaffner gere giseerde film.

Cinelandia brengt het weekinde een politiever haal op het doek: „FBI code 98”. Door de T.V. zijn dergelijke verhalen alle daags geworden. Tijdbom men, moorddaanslagen, le venloze lichamen, angstige kreten, gemene schurken en onschuldige meisjes do den de tijd en de zaterdag of zondagavond. Voor lief hebbers: nooit vervelend; voor de fijnproever: niet aan te bevelen. In de hoofdrollen: Jack Kelly, Ray Danton, Andrew Duggan, Philip Carey, Leslie H. Martinson is de regisseur.

West End vertoont maan dag en dinsdag de film „Zoals zij geschapen zijn,” een gezocht verhaal in de bergen van Oostenrijk. Er komt een broeder aan te pas, een priesterstudent, die gaat twijfelen als hij zijn jeugdvriendin ziet, er rijdt een wagen in de af grond enz. Marisa Allasio, terwijl Rik Battaglia en Carl Wery eveneens een hoofdrol voor hun rekening genomen hebben.

„Trampa mortal” met Luis Aguilar, Flor Silvestre, Jaime Fernandez en Cuco Sanchez draait woensdag in West End. Een komische en spannende Mexicaanse film, immer vol levens vreugde en gesnorde man nen.

Vragen dienstreizen beantwoord

Positie gezaghebber niet gelijk die van gedeputeerde

(van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Reeds één dag na indiening van de schriftelijke vra gen van het eilandsraadlid O. C. Bernabela (DP) over de dienstreizen van de gezaghebber zagen gisteren de antwoorden daarop het licht. Zoals bekend had de heer Bernabela het antwoord op zijn vragen binnen twee da sen verzocht.

Allereerst merkt het Bestuurscol lege in zijn antwoord op, dat de ge zaghhebber als voorzitter van het B.C. de aangewezen persoon is om het eilandsbestuur bij dienstreizen te re presenteren, wanneer hij vergezeld gaat van gedeputeerden of ambtena ren, hetgeen ook tot uitdrukking komt in de gemaakte uitgaven. Wanneer de gezaghebber in delegatieverband dienstreizen maakt, kan zijn positie niet vergeleken worden met de ge deputeerden, die alleen reizen. Op de door de vragensteller gemaakte aan merking omtrent de collegialiteit in het Bestuurscollege wordt geant woord, dat deze collegialiteit niets uitstaande heeft met het verstrekken van een opgave omtrent door gedeputeerden als zodanig gemaakte reizen.

Uit de begeleidende staat van door de gezaghebber gemaakte dienstrei zen gedurende de periode 22 juli 1960 t/m 28 juni 1963 blijkt, dat de ge zaghhebber in genoemd tijdvak zeven rei zen naar Nederland heeft gemaakt, alle in verband met ontwikkelings projecten. Voor zijn reizen werd aan overtochtskosten in totaal f. 15.203 betaald benevens aan verblijfkosten f. 12.800.

Gemiddelde

Het hoogste gemiddelde per dag dat een dienstreis heeft gekost, be droeg f. 116,14 en betrof de eerste bespreking omtrent de urgentiepro jecten en het proces baggerwerken in de haven. Dit betrekkelijk hoog ge middelde wordt verklaard door het feit, dat belangrijke bijzondere kos ten zijn gemaakt i.v.m. het doel van deze reis. Zo zijn verschillende tele foongesprekken gevoerd met en ver schillende telegrammen verzonden aan zowel het Bestuurscollege als de dienst Openbare werken, welke hier voor informatieve gegevens moest verstrekken. Bovendien, werden de representatiekosten van twee be geleidende ambtenaren door de ge zaghhebber betaald.

Overigens steekt dit gemiddelde nog gunstig af bij een bedrag van f. 173,98 door een voormalige gedeputeerde uitgegeven tijdens een reis naar Los Angeles. Aan een soortge lijke reis had de gezaghebber aan een gemiddelde van f. 98,91 genoeg.

Ignatius kans tegen R.C. I

(van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Gistermiddag is gebleken dat de eerste volleybalploeg van het Ignatiuscollege inderdaad kans maakt een overwinning te boe ken op het Radulphuscollege. In twee sets (15-7; 15-11) versloegen de Igna tiuspen het Peter Stuyvesantcollege I. Emerencelana en Wons van Ignatius behaalden herhaaldelijk succes met hun harde smashes, temeer daar het Stuyvesantcollege niet genoeg en ef fectief blokte.

De verdere uitslagen van de gister middag gespeelde wedstrijden luiden: Mart. de Potes: U.T.S. II: 15-4; 15-6; Radulphuscollege I — Hendrikschool: 15-1; 15-8; St. Thomascollege I-UTS I: 17-15; 10-15; 6-15; Ignatiuscollege II-Radulphuscollege II: 4-15 3-15.

Dinsdagmiddag 28 november wordt de competitie voortgezet met de wed strijden: Regina Pacis I — Ancilla Domini I; Maris Stella (M) — MMS I; Zwijssencoll. II — LTS St. Jozef; Tho mascollege — Rad. coll. I.

Hulpactie voor Haiti geëindigd

WILLEMSTAD. — De hulpactie voor de slachtoffers van de orkaan Flora op Haiti, georganiseerd door de Curaçose kerken (katholiek en pro testant) en de Synagoge Mikve Israël Emanuel, is thans beëindigd.

Het Japanse charterschip Nippon lading goederen mee, terwijl de San ta Barbara (eveneens gratis) de eerste lading vervoerde. De tweede lading bestond uit: 6 dozen van ieder 500 kg kleren; 20 dozen van ieder 50 kg kleren; 10 kisten van ieder 100 kg voedsel en gereedschap en 100 blik ken melkpoeder. Totaal dus ruim 5000 goederen.

De eerste geldzending eind oktober bedroeg f. 4883,67. Een dezer dagen wordt het resterend bedrag overge maakt, dat na 18 oktober binnen kwam, in totaal f. 830,30. Hier volgt de verantwoording: Maduro & Carriels Bank: JW 5,—; kinderen B 4,95; Methodist Church 200,—; Ed wards, Henriquez & Co NN 20,—; NN 10,—; NN 15,—; parochie Barber 20,10; NN 23,75; JV 100,—; Ambtenaren DOW 200,—; Onderw. personeel Don Bosco 100,—; Hollandse Bank Unie: via pastoor Jansen 51,— (vorige maal niet verantwoord); mariniers Sava neta Aruba 116,50; parochie Buena Vista 15,—.

Gisteren zijn de nieuwe modellen 1964 van Chrysler, Plymouth en Valiant aan het publiek tentoon gesteld in de showroom van de firma Marchena Moron & Co. te Salinja. De auto's trokken veel bekijks, vooral de luxe-uitvoering van Chrysler, die behalve met air-conditioning was uitgerust met allerlei nieuwe snuffjes.

Vierde ronde in jubileumtoernooi

(van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Na een rust van twee dagen werd het Capablanca jubileum toernooi gisteravond voort gezet met de vierde ronde. Het zwaarst hadden de twee koplopers Soeterboek en Poot het, die ver beten moesten vechten om hun voor sprong te behouden. De middengroep van Moron, Pang-Atjok en Rigaud wist hun positie ook te handhaven tegenbij Moron het zeer moeilijk hac tegen Schob, die zijn vorm nog niet heeft gevonden.

Pang-Atjok en Rigaud wonnen be trekkelijk snel van respectievelijk Pinto en Fruchter. Aan de staar kwamen geen wijzigingen. De parti Renaud vs Poot werd afgebroken Met één stuk voor en gevaarlijke Greigingen op de enigszins blootge stelde witte koning, heeft Poot alle kansen om de volle winst uit de partij te halen.

De uitslagen waren: Renaud-Poot afgebroken; Pinto-Pang-Atjok 0-1; Moron-Schob 1-0; Fruchter-Rigaud 0-1; Soeterboek-de Castro 1-0.

Hedenavond wordt de vijfde ronde gespeeld. Deze gaat tussen: De Cas tro — Renaud; Rigaud — Soeterboek; Schob-Fruchter; Pang-Atjok-Moron;

HEREN- en DAMESFORTEMONNAIES in 1001 uitvoeringen LA BONANZA

le dag enveloppen t.g.v. de officiële opening van de CHEMISCHE INDUSTRIE door Z.K.H. PRINS BERNHARD

le dag van uitgifte 10 DECEMBER a.s.

Boekhandel Salas

Club J.P.F.

Zaterdag 23 nov. a.s. D A N S E N met ESTRELLAS DEL CARIBE. Internationale feestavond.

Geen rugklachten meer als U slaapt op een PULLMAN matras van MEUBELINDUSTRIE

Hollandia

Showrooms Salinja of Rio Canario

UIT S CHIETERS UNION S TORES WEEKEND - SPECIAL

SUIKER f. 1.21 per zak
(Niet meer dan 5 zakken per persoon)

Lunchpakket f. 0.88

SCHOTTEGATWEG (O) 199 (voorheen Toko, Regina)

„WEST-END”
Vrijdag - Zaterdag 7 en 9 p.m. - Zondag 10.30 a.m. en 8.30 p.m.
Actueel! Spannend! Waar! Samengesteld uit de krantenkoppen van nu. Don Murray en Christine Kaufmann in:
"ESCAPE FROM EAST BERLIN" (TUNEL 28)
De ontspanning van een troepje (29) Oostberlijners via een no-gelooflijk lange tunnel onder de beruchte Berlijnse muur. Een 400 voet lange tunnel door mensenheden gegraven.
f. 1.50 - 0.90. Met tekst. Kinderen geen toegang.

Start fresh... Stay fresh all through the day

Roll-on all-day freshness with New Odo-Rono Odo-Matic Deodorant. New Odo-Rono contains the most effective ingredients to give you complete protection against odor and perspiration all day—all night. When you need protection most, rely on Odo-Rono to keep you nice to be near, and sure of yourself.

ODO-RONO

Distr.
MOISES DE MARCHENA & SONS

Al een nieuwe gascilinder besteld?

Langs deze weg betuigen wij onze hartgrondige dank aan een ieder, die medeleven heeft betoond bij het overlijden van onze geliefde vader

Daniel S. Corsen

Familie CORSEN

TER GELEGENHEID VAN HET 25 jarig jubileum VAN PEPSI-COLA GEVEN WIJ Duizenden Guldens AAN GESCHENKEN

Wat U moet doen: „ONDER DE DOPPEN KIJKEN” want.....

10 doppen met het woord CINE geven U recht op een gratis toegangsbewijs voor een bioscoopvoorstelling. 6 doppen met een afbeelding van een fles geven U recht op een mooi plastic miniatuur Pepsi-Cola flesje. (Echt iets voor verzamelaars).

KIJK UIT NAAR ONZE VOLGENDE VERRASSINGEN!

Doppen kunnen worden ingewisseld bij de Pepsi-Cola-fabriek, Van Slobbweg 17 (O), of bij de afleverings-trucks!

Bel 2 3 3 6 4

Uw bestelling wordt thuisbezorgd — Lege kratten mee teruggenomen.

Caribbean Bottling Co. Ltd.

E. MORENO BRANDAO & SONS, INC,
Curacao's oudste automobiël dealer
annonceert de opening van haar
FILIAAL
gelegen aan de Radulphusstraat-hoek Schottegatweg West (Habaai) op Zaterdag, 23 November a.s. om 10 uur v.m.

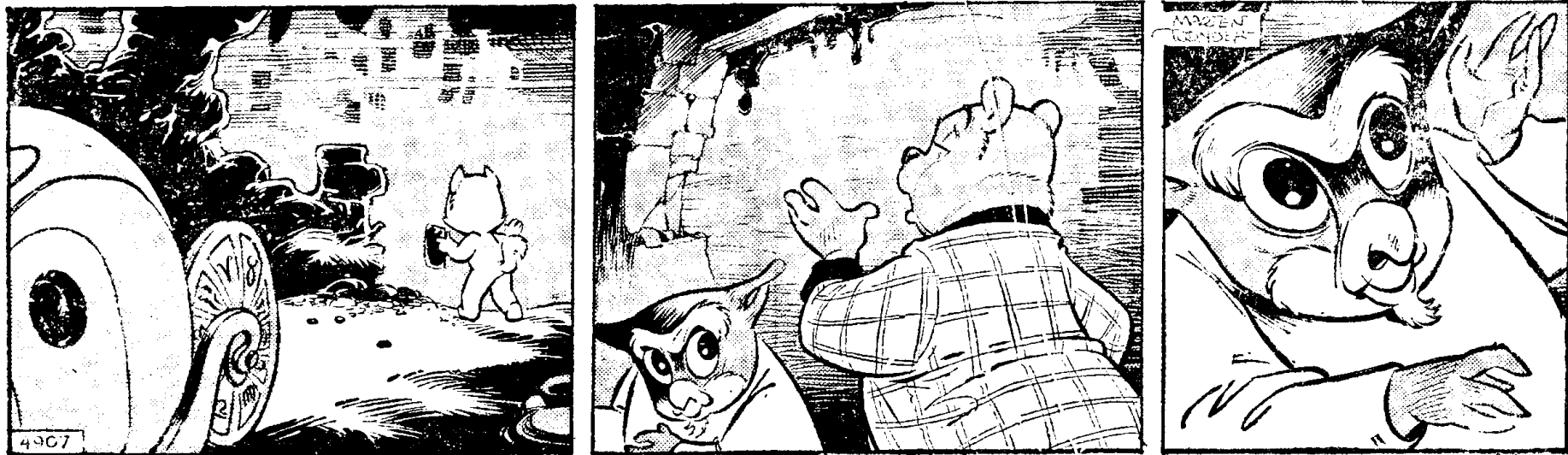
Ons streven is steeds gericht om U beter en efficiënter te bedienen en wij hopen daarom dat deze uitbreiding aan de „overzijde” voor onze klanten en het publiek in het algemeen van belang zal zijn.

ONS TELEFOONNUMMER IS 23838

Uw bezoek zal ten eerste op prijs worden gesteld.

Heer Bommel en de Wilde Wagen

4967. — Voor Tom Poes was het een lange en moeilijke tocht geweest. Het zoeken naar het oude, oude Gor valt niet mee. Want het is al e lanz geleden, dat het faam genoot, als Stad van Goedheid. Zo lang, dat slechts zeer bejaarde lieden zich herinneren hoe het geheel uitstierf door de goeieheitspreken, die er genomen werden. Maar geholpen door het vuurblad, dat hij uit de zak van de heer Pas had gehaald, bereikte Tom Poes de bouwvallen toen de maan het hoogste aan de hemel stond. „Daar is die rare koets!” dacht hij, zijn fiets aan de kant gooiend. „Dan moet heer Ollie dus in de buurt zijn. Maar hoe vind ik hem tussen al deze steenklompen? Als ik niet veel geluk heb, zal ik vast te laat komen om hem te redden. Want volgens deze folder kent de nachtwacht van Gor geen genade — en er is dus alle kans, dat heer Bommel al in de Bron der Waarheid is verdronken!”

Nu, dat was gelukkig niet zo. De ongelukkige reiziger stond nog steeds vol afkeer in het donkere water te staren en verschikte zijn ijzeren kogel van de ene arm in de andere. „Ik doe het niet!” riep hij tenslotte verwilderd uit. „Een heer springt niet in een put met een gewicht aan zijn been — en bovendien staat de lucht, die er uit walmt me tegen!” Hij verwachtte, dat de wachter nu weer met zijn hellebaard zou dreigen, maar tot zijn verrassing liet deze het akelige wapen zakken. „Het zij zo”, sprak het vertje met een bleke glimlach. „Hier kan ik genade voor recht laten gelden. Want er is kans, dat een bezwaard iemand in de Bron der Waarheid verdrikt; ook al is hij goed. Dat heeft mijn ervaring mij geleerd. Dan gaan wij nu over tot een andere proef. Volg mij, edele vreemdeling.”

ERIC DE NOORMAN — HET RAADSEL EGIL

35-64. — De jongeling wacht tot de avond valt en de geluiden in de burcht verstomd zijn, dat hij „de koning” als een dief door de burcht sluip, om heer Berda te spreken heeft niemand te zien, want het zou Harg om te beginnen de nozige stof tot argwaan geven. De knaap komt gelukkig niemand op zijn weg naar Ulfa's vertrekken tegen en staat op het punt om op de deur te kloppen als hij ineens verschrikt terugwijkt. „Op mij kunnen jullie rekenen, zeg dat je meester”, hoort hij Ulfa's stem. „Ik ben teruggekomen, omdat de koning het mij verzoekt, omdat hij de zaken alleen niet aan kon, maar ik mag hem net zo min als jullie

en ook zonder jullie had ik allang een plan om hem uit de weg te ruimen alleen was het wel een stuk moeilijker en gevaarlijker geweest.” Met ingehouden adem en een misselijk gevoel in de maag lusterd Egil toe. Een andere stem, zwaar en binnensmonds klinkt op. Egil legt zijn oor tegen de deur, maar hoe hij zich ook inspannt, hij kan de woorden van de tweede man niet verstaan. „In orde dan, zo zal het zijn”, hoort hij Ulfa weer. „Je kunt op mij bouwen, binnen twee weken is het allemaal achter de rug.”

"Mr." Cola
DE WARE COLA
Wij hebben v.a. 24 doppen
("Mr." Cola,
Soda Tops,
Big Boy)
en v.a. 1 gld. het leukste
SPEELGOED,
tegen de helft van
de winkelprijs!
Ruil Uw doppen in
bij de
**JULIANA LIMONADE
FABRIEK**
Penstraat 62 - Tel. 11616

SPRITEX
Bekend
over de hele
wereld
* 100% effect
* hoogrende-
ment 100%
* meest
effectieve
insecticide
* doodt
vliegen, die
immuun zijn
voor andere
insecticides.
Verkrijgbaar bij alle botica's
en kruideniers.
Distributors v/d Ned. Antillen
EPI MARCHENA (O)

**GRATIS!
NIEUW!**
AANTREKKELIJKE
SPEELGOED-AUTOOTJES en
"BARBIE"-TYPE POPPEN
voor
**PET & CARNATION
MELK ETIKETTEN**

Slechts 15 grote
of 30 kleine etiket-
ten kunnen inge-
ruild worden te-
gen een speelgoed
auto of een "Bar-
bie"-Type pop.
De auto's evenals de
poppen komen in een
serie van zes. U ont-
vangt dus iedere keer
een nieuw model.
Ruil Uw etiketten in bij:
POSNER'S AGENCIES
Scharloeweg 106 of
UNION STORES
(voorheen Toko Regina)
Schottegatweg Oost
PET - distributor:
POSNER'S AGENCIES
CARNATION - distributor:
I. PINEDO - Madurostraat 48

Alles voor de Sint
* chocoladeletters * poppewagens * naaimachines
* sinterklaasplaten * ameublement * cowboysets
* auto's; fietsen * serviezen * verrekijkers
* ballen * schoolbanken * gitaren
* paard en wagen * schoolborden * vliegtuigen
* hobbelpaarden * kruiwagens * projectors
en nog veel meer
La Ganga Prinsstraat 63 - Telefoon 11334

WIJ ONTVINGEN ZOJUIST:
1e DAG ENVELOPPEN
Opening Chemische Industrie Aruba
HOLLANDSCHE BOEKHANDEL

Bij de
Firestone
SERVICE STORE
wordt Uw lekke tubeless band
vakkundig gerepareerd.
David Capriles & Co.

Sinterklaaspapier
in
* VELLE
* ROLLETJES
en
* TOONBANKROLLEN
Boekhandel Salas

GEVRAAGD:
Gemeubileerd woonhuis
voor zo spoedig mogelijk
tot ongeveer half april.
Telefoon: 36159

TE HUUR
EEN MAGAZIJN
ca. 175 m².
Gelegen Penstraat 262.
Ruime parkeergelegenheid.
Inlichtingen:
C. F. Muskus & Co., tel. 12311

Abonneert U op de Amigoe

ZOJUIST ONTVANGEN
een uitgebreide
collectie
PRACHTIGE
DAMES - JAPONNEN

o.a. COCKTAIL-
en AVONDJAPONNEN
Tevens
OCHEND- en
MIDDAGJAPONNEN
De allerlaatste creaties.

La Casa Amarilla
De zaak waar U heengaat voor Uw gelegenheids-
kleding, doch ook voor Uw dagelijkse garderobe.

Voor een geschikt en nuttig
cadeau
voor
jong en oud
slaagt U
het beste bij:
Becher's
Columbusstraat 8A, tel. 13130
Nu geheel airconditioned

**LOS
CALLOS
NO RESISTEN**
GETS IT
La potencia callicida
concentrada de Geta-It
alivia el dolor... quita
el callo a menudo en 3
dias.

Voor Heren:
* TERLENKA broeken
(Daksmodel)
Onze prachtige sortering
* TERYLENE overhemden
(korte en lange mouwen)
zijn weer binnens!
* SCHOENEN! Zeer voordelig
Casa Leon
Breedstraat 65 (O)

TE KOOP
ROZENSTRIJKEN
à fl. 1.75 per stuk.
TUINBEDRIJF SMEINS
Hydraweg 14
Telefoon 49172

DE DRANK MET DE
SPECIEKE
COCOSNOOT SMAAK.
GEZOND EN
VERFRISSEND.
BRITANIA
INCORPORATED
Tel. 12378 - 12678

Uw opticien
CARIBBEAN OPTICAL - Madurostraat 8

GROTE ZAAK
in bouwmaterialen, ijzerwaren en aanverwante
artikelen vraagt voor direct:
ERVAREN WINKEL-VERKOPER
Bij gebleken geschiktheid aantrekkelijk salaris en
goede vooruitzichten.
Brieven onder letters P.B., aan het bureau
van dit blad, Conscientiesteg 27-29

**HET HELE JAAR:
Verse Eieren**
à f. 1.50 per dozijn.
MELK en JOGHURT.
Melkhandel Moderno
telefoon 43180

Maak nu uw cocktailjapon van
onze excellente collectie
* BROCAATSTOFFEN
en gebruik hierbij onze Vogue,
Simplicity en Butterick
patronen.
Ackerman N.V.
Breedstraat (O)
Madurostraat (P)

TE KOOP
ROZENSTRIJKEN
à fl. 1.75 per stuk.
TUINBEDRIJF SMEINS
Hydraweg 14
Telefoon 49172

Gemeubileerde Woning
TE HUUR GEVRAAGD
Aanbiedingen
dagelijks gedurende kantoor-
uren op telefoon 21539.

"HI-SPOT"
* ORANGE
* STRAWBERRY
* FRUIT-PUNCH
* PINEAPPLE
Phone your orders
Phone 11414-11434

**We proudly present
The World Renowned
INK SPOTS**
Complete show every night at 11.00 p.m.
Saturday nights 2 shows at 10.30 and 12.30 p.m.
**HOTEL
CURAÇAO
INTERCONTINENTAL**

Unieke Kerstkaarten
met Curaçaose motieven
bij **LA BONANZA**
(Wij verzorgen desgewenst het bedrukken met Uw naam)

BOEKHANDEL
SALAS
De Sint gaat **ALTIJD** eerst bij
BOEKHANDEL SALAS
kijken. Zij hebben een pracht
collectie speelgoed, boeken en
grammofoonplaten.
BOEKHANDEL
SALAS

Voor het eten een borrel
RON SAN PABLO
Heerlijk en gezond

BAMBI Het speelgoedparadijs van de Sint **BAMBI**

„Degene die sterfte regelt moet ook geboorte regelen”

Nieuw geluid

In nevastand artikel plaatst de geachte recensent, onze medewerker dr Alfred v.d. Weijer Cap., een aantal kanttekeningen bij het zojuist in het Nederlands verschenen boek van dr John Rock, waarmee wij voor het grootste deel van harte instemmen. Toch lijkt het ons niet overbodig op te merken, dat de schrijver misschien iets te gemakkelijk bepaalde uitspraken in de katholieke kerk als helemaal of bijna definitief voorstelt. Er zijn, laten we zeggen individuele uitspraken. Zo een is b.v. die van de welbekende kardinaal Cushing van Boston, die n.a.v. het verschijnen van het oorspronkelijke boek van Rock in Amerika afwijzend zich erover uitliet. Het weekblad La Cruz heeft er enige geleiden aandacht aan besteed. De kardinaal heeft zelf gezegd, niet de woordvoerder te kunnen zijn van „de gehele kerkelijke leer”. Bij een onderwerp als dit, rondom hetwelk de katholieke theologen (en waarschijnlijk niet alleen zij) tastend en zoekend nog bezig zijn hun weg te zoeken in trouw aan de Openbaring, kan hetzelfde gezegd worden van andere gezagvolle geluiden, de nogal indrukwekkende uitspraak van Pius XII in 1958 niet uitgezonderd.

Just de veroordeling van de „pil”, uitgaande van de opvatting, dat deze sterilisatie tweeweg brengt, terwijl uitermate deskundige wetenschapsmensen als John Rock hiervan op z'n minst niet overtuigd zijn, kan licht werpen op de relatieve waarde, die men ook in deze pauselijke uitspraak mag toekennen. In dit opzicht is de betrouwbareheid van de veroordeling van kardinaal Cushing niet minder duidelijk. „In zijn verdediging van het „natuurlijke” en naar zijn mening „gewettigd” gebruik van de progressieve steroïden als contraceptief middel, weerlegt dr Rock niet de overtuigende argumenten, die voortdurend door katholieke moraaltheologen tegen zijn stellingname geuit zijn.”

In het algemeen hoort men steeds duidelijker in de moderne theologie het geluid, dat de sinds lang gangbare moraaltheologische beschouwingen over de seksualiteit zich té sterk en té eenzijdig oriënteren op biologische normen. In dit verband herinneren wij aan de polemische artikelen, die vorig jaar in de AMIGOE verschenen zijn als vervolg op een serie „Wereldbevolking en Geboorteregeling”. We hadden toen reeds de gelegenheid, juist ook n.a.v. de onderzoeken en de zienswijze van dr John Rock, op te merken, dat o.i. het louter biologische als norm voor het moraaltheologische oordeel moet verworpen worden. Het gaat, zelden we toen, om persoonlijke waarden, die overigens onwettelijk blijven in de menselijke sfeer, indien zij zich niet invoegen in de lichamelijke structuren.

We menen daarom, dat een uitspraak als die van paus Pius XII, die op louter biologische gronden (de pil is oorzaak van sterilisatie) streeft naar een volstrekt (i.e. negatief) oordeel, theologisch met de nodige voorzichtigheid gehanteerd moet worden. Maar in dezelfde zin is dr Rock op de verkeerde weg, wanneer hij de theoloog zou willen overtuigen met zijn biologische argumentatie, als zou de pil geen sterilisatie tweeweg brengen maar slechts uitsluit van ovulatie. Dr Trimbos heeft deze redenering gekenschetst als „woordengegoochel dat we zo goed kennen uit een bepaalde vorm van (gelukkig) overdrevene) casuïstische schrijfstijl.”

Hiermede van ganzer harte instemmend, zouden we het toch nog even anders willen zeggen: de moderne theoloog is welbewust op zoek naar andere dan louter biologische beschouwingen en in die zin interesseren hem minder diens argumentatie betreffende de niet-steriliserende werking van de pil dan de vele andere bladzijden over de geboorteregeling als een menselijk probleem. En die belangstelling voor het menselijk aspect betekent dan: primair aandacht voor de persoonlijke waarden, die in de seksualiteit „belichaamd” zijn. Dat echter het doordenken van die menselijke problematiek ondanks alles niet het werk van één dag en nog minder het werk van één theoloog kan zijn, wordt ons eens duidelijk benadrukt in het radio-interview, dat elders op deze pagina staat afgedrukt.

C. J. M.

Seksuele energie een gevaar voor de vrede?

Er is deze dagen in Nederland een boek van de pers gekomen met een vlammeende kaft. Onder een abstracte kleurencompositie vindt men de naam van de auteur en de titel van het werk: John Rock. Nu is het Tijd. Dan volgt als ondertitel: „Een katholieke vrouwenwaarschuwing over geboorteregeling en het gebruik van de anti-conceptiepil”. En tenslotte de mededeling: Voorwoord van dr. C. J. B. J. Trimbos. Alles bij elkaar ruim voldoende om de voorbijganger even bij de etalageruit te doen stilstaan. Kennelijk hebben we hier te doen met een uitgever (De Fontein, Utrecht) die zijn spullen aan de man weet te brengen. Hij heeft alles op alles gezet, om het eerste nummer van een nieuwe reeks (de zg. Ambo-boeken) tot een succes te maken. En hij lijkt daarin te zijn geslaagd. Ook al heeft hij daarvoor op de frontpagina iets anders moeten suggereren dan de daarachterliggende pagina's bevatten. Want het boek van John Rock heeft als hoofdtitel helemaal niet de pil. Daarnaast zijn welgeteld 17 van de 198 bladzijden gewijd. En die moeten dan nog gezien worden als een ondergeschikt element in het totale betoog van de schrijver.

Titel dekt lading van een boek niet

Waarover gaat dit boek dan wel? De auteur zegt het zelf in zijn eerste hoofdstuk. „Dit boek streeft naar een herwaardering van de opvatting, dat strijd tussen verschillende religies omtrent het vraagstuk der geboorteregeling onvermijdelijk is en het ontstaan belet van een zekere eenstemmigheid die steun zou verlenen aan een doeltreffend openbaar optreden inzake het bevolkingsvraagstuk”. John Rock is ervan overtuigd, dat de kwestie der geboorteregeling tot ieders voldoening en voordeel kan worden opgelost. Hij is er zeker van, dat er mogelijkheden bestaan om de huidige impasse te doorbreken. Die een grootscheepse aanpak van het bevolkingsvraagstuk belemmert. Deze aanpak te geven, de uitweg te tonen, ziedaar het doel van zijn boek.

De auteur is een typische Amerikaan: hij houdt ervan, moeilijke zaken aan te pakken. Een groot deel van zijn boek is dan ook gewijd aan een bespreking van de Amerikaanse binnen- en buitenlandse politiek, waar deze komt op

het terrein van de geboorteregeling. Met pijn in het hart constateert hij, dat er op het binnenlandse vlak nog altijd een bedroevende controverse bestaat, die een effectieve aanpak van het bevolkingsvraagstuk belemmert. Deze heeft haar weerslag op het terrein van de buitenlandse politiek, met name waar het gaat over de hulp aan onderontwikkelde gebieden.

De pagina's die de auteur aan dit verschijnsel wijdt, zijn voor een niet-Amerikaanse lezer op het eerste gezicht misschien niet zo interessant. Toch kan lezing ervan bijzonder worden aanbevolen: ten eerste, omdat bepaalde door Rock signaleerde verschijnselen zich ook elders voordoen; en ten tweede omdat de praktische uitweg, die hij wijst, volkomen aanvaardbaar lijkt te zijn.

Seksuele energie

Dit geldt ook en nog veel meer van de algemene — wij bedoelen: niet typisch Amerikaanse — beschouwingen, die Rock ten aanzien van het geboorteregelingvraagstuk ten beste geeft. Hij gaat uit van de harde cijfers, die aantonen, dat de wereldbevolking momenteel in een angstwekkend snel tempo aan het groeien is. Indien

dit zo doorgaat, hebben wij binnen afzienbare tijd het ergste te vrezen. „Het is mogelijk, aldus de auteur, dat de grootste bedreiging voor de wereldvrede en een behoorlijke levensstandaard, één ten dage niet gevormd wordt door de atoomenergie, maar door de seksuele energie”. Dit gelat niet alleen voor de onderontwikkelde gebieden maar ook voor Amerika en West-Europa.

Tegen deze achtergrond plaatst hij de absolute noodzaak van een massale geboorteregeling. Een maatschappij, die de sterfte regelt, moet tegelijkertijd ook de geboorte regelen. Gelukkig zijn praktisch alle welkenkende mensen, de katholieken en hun leiders inclusief, het over deze beginseluitspraak eens. Zodat Rock terecht zeggen kan: „het religieuze conflict omtrent de geboorteregeling betreft de methode en niet de doeleinden”.

Hierbij dient echter wel te worden opgemerkt, dat Rock de noodzaak van geboorteregeling eenzijdig beargumenteert, door zo goed als alleen te wijzen op haar demografische noodzaak en slechts even de andere beweegredenen aan te tippen, die toch ook het nodige gewicht in de schaal kunnen leggen. Hier geeft hij zijn zwakte als speculatief denker bloot. Welke moderne theoloog of wijsgeer zal het bijv. in zijn hoofd halen, de geoorlooftheid van een zekere geboorteregeling te bewijzen uit 3000 1013 en 1113 van de codex? Omdat daar als het voornaamste doel van het huwelijk niet voortplanting zonder meer wordt genoemd maar „het voortbrengen en opvoeden van kinderen”?

Realist

Tegenover de signaleerde eenstemmigheid omtrent de noodzaak van geboorteregeling, staat een duidelijk meningsverschil omtrent de geoorlooftheid der bekende methoden. Rock toont zich een groot realist door te stellen, dat er in de naaste toekomst weinig kans op een leerstellige overeenkomst inzake dit punt bestaat.

Dit alles is echter geen reden om de moed te laten zinken. Waar de bekende methoden ook tot een impasse hebben geleid, moet naarstig naar nieuwe methoden worden gezocht, die mogelijk wel voor alle mensen aanvaardbaar zijn. Rock

toont duidelijk aan, dat er op dit terrein veel te weinig research-werk wordt verricht. Hij haalt een Engelse autoriteit op het terrein van de biologie aan, die onomwonden zegt:

„De bestaande methoden van geboorteregeling zijn zo primitief, dat ze in deze tijd van opzienbarende technische prestaties een schande zijn voor de wetenschap”. Het onderzoek van de menselijke voortplanting in al haar fazen is inderdaad op schromelijke wijze verwaarloosd.

Rock heeft zich dit verwijt persoonlijk niet aan te trekken. Hij is leider van de wereldberoemde Rock Reproductive Clinic te Boston, die in eerste instantie ten doel heeft, hulp te bieden aan echtparen, die tegen hun wil kinderloos zijn gebleven. Zijn studies brachten hem in contact, met Gregory Pincus, de ontdekker van de contraceptieve pil. Samen met deze geleerde heeft Rock jarenlang aan de ontwikkeling van deze nieuwe geboorteregelmethode gewerkt in de vaste overtuiging, dat hier een middel gevonden was, dat ook voor katholieken aanvaardbaar zou zijn. Het moet voor hem een ernstige tegenslag zijn geweest, toen Pius XII in 1958 het nieuwe middel verbood op grond van de

stelling, dat het preparaat een tijdelijke sterilisatie zou veroorzaken.

De pil

De auteur probeert deze stelling te weerleggen, door de werking van de pil tot in details te verklaren. Zolang hij zich op biologisch terrein beweegt, is hij zonder meer briljant. Maar gaat hij over naar het meer speculatieve veld, dan verliest hij veel van zijn kunnen.

Rock probeert uiteen te zetten, dat bij gebruik van de pil absoluut geen sterilisatie optreedt, dat integendeel de vruchtbaarheid van de vrouw wordt geconserveerd en gestimuleerd, doordat de eicellen worden bewaard en opgestapeld, terwijl bij periodieke onthouding iedere maand een eikel verloren gaat. De pagina's waarin hij zich met Pius XII probeert te meten, behoren tot de zwaksten van zijn boek. Hij schijnt zelf ook niet helemaal zeker van zijn zaak te zijn en besluit met te zeggen: „Ik ben ervan overtuigd, dat de Kerk haar onderzoek naar de morele toelaatbaarheid der progestatieve stoffen, gebruikt voor geboorteregeling, nog niet heeft afgesloten”. De ingewikkelde vraagstukken, die hierbij betrokken zijn, worden ons getwijfeld nog bestudeerd en de re-

Prinses Beatrix heeft een bezoek gebracht aan het midag-programma voor de Drentse jeugd, georganiseerd door de Nederlandse Vereniging voor de Volkszang, in het kader van de Nationale Herdenking 1813-1963, te Assen. We zien de prinses hier tijdens de bijeenkomst; aan haar linkerzijde zit burgemeester J. P. M. Muurman van Hilvarenbeek, voorzitter van de vereniging en aan haar rechterzijde mr. P. P. Agter, burgemeester van Assen.

sultaten zijn niet duidelijk te voorspellen”.

In ieder geval is Rock niet van plan zich te laten ontmoedigen. De traditionele anticonceptietechnieken zijn door de Kerk afgewezen; hij kan zich dat indenken. De eerste totaal nieuwe vondst op dit gebied onderging eenzelfde lot: Rock kan het zich eigenlijk niet indenken, maar hij is realistisch genoeg om het als feit onder ogen te zien. Wel nu, aldus zijn betoog, laten we verder zoeken. Laten wij bijvoorbeeld eens proberen, een methode te vinden die ons in staat stelt, het moment van de ovulatie op gemakkelijke en zekere wijze te bepalen, zodat de p.o. een werkelijk betrouwbaar methode gaat worden.

„Er schijnen twee manieren te zijn, m.p.o. zodanig te vervolmaken, dat ze in alle of bijna alle gevallen zou kunnen werken: door het ontwikkelen van een goedkope, eenvoudige en nauwkeurige, thuis te verrichten proef, waarvan iedere vrouw gebruik zou kunnen maken om iedere maand de ovulatie te voorspellen, of door het ontwikkelen van een even eenvoudige manier om ovulatie tweeweg te brengen zodat men deze op een uitgekoken dag van iedere menstruatiescyclus zou kunnen laten plaatsvinden”. Rock is ervan overtuigd, dat een gezamenlijke inspanning der specialisten binnen opmerkelijke korte tijd resultaten zou kunnen opleveren. Hij pleit voor een grootscheepse aanpak van het research-werk op dit gebied. „De belangrijkste vraag is niet, hoeveel zo'n programma zou kosten, maar welke waarde het voor de Verenigde Staten en voor de wereld zou hebben aan of meer methoden van gezinsbeperking te ontwikkelen, die zowel doeltreffend als voor katholieken en niet-katholieken aanvaardbaar zijn”.

Optimisme

Zo eindigt dit boek met een optimistische noot. Het bevat het persoonlijk getuigenis van een man, die tegelijkertijd trouw probeert te zijn aan zijn geloofsovertuiging als katholiek en aan zijn roeping als wetenschapsman. Moge het waar zijn, dat sommige zijner speculatieve beschouwingen wat oppervlakkig aandoen, nergens schiet hij tekort in eerbied voor of onderwerping aan het kerkelijk gezag.

Zelfs ten aanzien van de pil beperkt hij zich tot het uitspreken van de hoop, dat in deze zaak het laatste, definitieve woord nog niet is gevallen. En wat zijn trouw aan zijn wetenschappelijke roeping betreft, deze is boven alle twijfel verheven.

Wij kunnen alleen maar hopen, dat het appél van Rock in de Verenigde Staten en ver daarbuiten gehoord vindt. En dat uiteindelijk een oplossing gevonden wordt voor een probleem, dat loodzwaar weegt op ontelbare personen en gezinnen.

Een gezamenlijk theologisch oordeel over de contraceptiepil gevraagd

VRAAG: Pater van der Marck, er is zo pas een nieuw boek uitgekomen, en ik zou daarover graag uw mening willen horen. De titel van het boek is: „Nu is het tijd”. En de ondertitel luidt: „Een katholieke vrouwenwaarschuwing over geboorteregeling en het gebruik van de anti-conceptiepil”. Het is uit het Engels vertaald en de auteur is de bekende Amerikaanse medische onderzoeker John Rock. De uitgeverijen De Fontein in Utrecht en Westland in Merkssem bij Antwerpen hebben het boek gepubliceerd met een voorwoord van dr Trimbos. Wat vindt u van dit boek? Wat is uw oordeel erover?

ANTWOORD: Het is, zoals dr Trimbos in zijn voorwoord schrijft, een openhartig en een serieus werk. In dit boek is een man aan het woord met een grote menselijke ervaring: Rock is 73; een man die meent dat hij als vrouwenarts en als katholiek zich moet uitspreken over zaken waarover naar zijn gevoel en te weinig, te weinig zakelijk en te weinig openhartig wordt gesproken: het bevolkingsvraagstuk; de invloed van de menselijke vruchtbaarheid op het bevolkingsvraagstuk; het redelijk en verstandig regelen en reguleren van de menselijke vruchtbaarheid; de houding van katholieken t.o.v. medeburger die in deze zaken een andere mening hebben; de vraag, niet alleen in hoeverre het katholiek standpunt verschilt, maar vooral ook: in hoeverre het overeenstemt met het standpunt van andere, de pil; de periodieke onthouding, enz. Over al deze kwesties spreekt het boek. Of het nu ook steeds even competent en deskundig gebeurt, is een andere vraag. Het is in ieder geval serieus en eerlijk.

VRAAG: Het is dus in zekere zin typisch een uiting en een symptoom van de democratie, waar iedereen zich over alles vrij kan en mag uitspreken.

ANTWOORD: Inzover tenminste het gelijk opgaan van kunnen en mogen, dus van macht en recht typisch moet heten voor een democratie.

VRAAG: U twijfelt aan dit democratisch kunnen en mogen?

ANTWOORD: Aan het kunnen uiteraard niet. En aan het mogen alleen wanneer men het niet afmeet aan het belang van de medemens. En in dit opzicht is het boek van Rock nu juist zo voortreffelijk — tenminste in dat ene punt waarover ik graag een oordeel zou willen geven.

VRAAG: Vindt u het boek verder niet zo voortreffelijk?

ANTWOORD: Daar blijf ik voor het moment eenvoudig buiten. Ik zie geen kans om in enkele minuten al de in het boek besproken vragen op een dergelijke wijze te beoordelen dat ik aan het boek en zijn auteur

Op de dag na het verschijnen van de Nederlandse vertaling van het boek van dr John Rock „Nu is het tijd” vert. M. Kok, uitg. De Fontein Utrecht) had er voor de K.R.O. een tweegesprek plaats met p. dr W. d. Marck O.P. Hieronder laten we een letterlijk weergave ervan volgen niet alleen omdat hij voor velen op de Antillen geen onbekende is, sinds hij enkele jaren geleden hier enige tijd om studieredenen verbleef, maar ook omdat deze theoloog met betrekking tot het hier behandelde onderwerp een speciale studie heeft gemaakt, waarvan hij in alle bescheidenheid de aan zijn vakgenoten gepresenteerde resultaten hier aankondigt.

recht doe. Daarom wil ik me beperken tot die ene kwestie die voorlopig wel de meeste aandacht voor zich zal opeisen.

VRAAG: U bedoelt de zgn. anti-conceptiepil?

ANTWOORD: Ja.

VRAAG: En waarom vindt u juist in dit opzicht het boek zo voortreffelijk? Rock acht het gebruik van de pil voor geboorteregeling geoorloofd. En ik meen te weten dat de katholieke moraaltheologen en ook Pius XII duidelijk het gebruik van de pil niet dat doel hebben afgewezen.

ANTWOORD: Dat het boek op dit punt zoveel waardering verdient, is niet in de eerste plaats om wat het over de kwestie van de pil zegt, maar veel meer om de wijze waarop dit naar voren wordt gebracht. Rock

heeft een mening over de zaak — dat is zijn goed recht. Wat ik zo belangrijk en waardevol vind is, dat hij erin slaagt die mening zo te presenteren dat ieder die een andere mening heeft, het goed recht behoudt om zijn eigen opinie te blijven volgen. Rock verklaart n.l. zonder enige omhaal — en hier citeer ik: „de katholieke moralisten die zich tot dusver in het openbaar over dit onderwerp geuit hebben, delen mijn opinie stellig niet” (p. 156). Men wordt dus op geen enkele wijze misleid. De auteur zegt onomwonden dat zijn mening afwijkt van die van de katholieke moralisten.

VRAAG: Hoe kunt u zeggen dat Rock het goed recht heeft om een afwijkende mening te hebben? Hij moet als katholiek zich toch houden aan de kerkelijke leer?

ANTWOORD: Als ik even mag afzien van alle theoretische overwegingen: Feit is, dat Rock een andere opinie heeft en dat hij meent dat de ongeoorlooftheid van het gebruik van de pil niet vaststaat, althans niet zo duidelijk dat een tegengestelde opinie erdoor wordt uitgesloten.

VRAAG: Waarop grondt hij dat? Kunt u zeggen, hoe hij tot die opvatting komt?

ANTWOORD: Rock constateert dat het gebruik van de pil voor andere dan strikt medische doeleinden door de moralisten en vooral door Pius XII wordt afgewezen omdat de pil steriliteit of onvruchtbaarheid zou veroorzaken, zij het dan ook slechts tijdelijk. Als medicus is Rock het daarmee niet eens. Men kan volgens hem niet van sterilisatie spreken doch slechts van uitsluit van de ovulatie. M.a.w. de vruchtbaarheid wordt niet aangetast maar slechts a.h.w. opgeschort en uitgesteld. En daar-

mee vervalt volgens hem het argument tegen het gebruik van de pil.

VRAAG: Deze redenering begint de laatste tijd opgeld te doen. Bent u het ermee eens?

ANTWOORD: Dr Trimbos zegt in zijn voorwoord dat hij hier „woordengegoochel” in proeft. Hij vindt het „Wel spitsvondig, zeer rationeel, maar niet overtuigend” (p. 8). Daar sluit ik me wel ongeveer bij aan.

VRAAG: U wijst dus de ineen van Rock: dat het gebruik van de pil voor geboorteregeling geoorloofd zou zijn, af?

ANTWOORD: Ik heb alleen het argument afgewezen. Nu zijn er meningen die alleen bestaan bij de gratie van een argument, en andere die blijven staan, ook al slant men alle aangevoerde argumenten stuk voor stuk er onderuit.

VRAAG: U hebt een zeer uitvoerig artikel over deze kwestie. U hebt er een uitvoerig en zeer gedocumenteerd artikel over geschreven dat verschijnen zal in het volgende nummer van het Tijdschrift voor Theologie — waarschijnlijk tegen het einde van deze maand.

ANTWOORD: Misschien iets later.

VRAAG: Dat hangt van de drukkerij af.

VRAAG: Wat is uw mening over deze zaak?

ANTWOORD: Mijn mening is althans dat in deze praktische morele vragen het juiste antwoord in eerste instantie te verwachten is van goede, prudente, verstandige mensen, die een gezond oordeel hebben over wat wel en wat niet kan.

VRAAG: Indien Rock een verstandig man is, zou u dus zijn opinie hoog aanslaan?

ANTWOORD: Zeer zeker. — Maar laten we nu de kwestie scherp stellen. U wilt openlijk over het boek van Rock spreken — en dus ook

VAN DORP

BLIJ - DORP

SINTERKLAAS

SPEELGOED

PRACHT COLLECTIE

Agenda

Arts stopt gevecht Riedewald-Leuyllier

AMSTERDAM (ANP). — De Surinaamse middengewicht Ronald Riedewald (70 kg.) heeft donderdagavond tijdens internationale bokswedstrijden in Krasnapolsky in Amsterdam verloren van de Fransman Daniel Leuyllier (73½ kg.). Na acht moeizame ronden verbood de dokter Riedewald, die op drie plaatsen aan het gelaat was gewond, verder te boksen en werd Leuyllier dus winnaar. Een onbevredigende partij, waarin maar zelden iets goed te zien was geweest.

Door beiden werd vrijwel geen enkele rechte stoot gelanceerd, voortdurend hingen deze bokkers tegen elkaar aan en probeerden met hoeden en opstoten de tegenstander te

treffen. In de vijfde ronde leek Riedewald met zijn opmaat succes te hebben. Leuyllier was licht aangeslagen, maar de Surinaamse gaf hem de kans tot herstel. De achtereenvolgende leverde veel stof tot praten op. Riedewald liep op een zware opstoot en kwam daarbij in moeilijkheden te verkeren. Juist op dit kritieke moment echter achtte scheidsrechter Krom het nuttig tussenbeide te komen om Leuyllier een openbare waarschuwing te geven voor haalbaarlijk inkomen met het hoofd, een cuvel overigens waaraan ook Riedewald zich had bezondigd. Maar dit vergde zoveel tijd, dat Riedewald weer op verhaal kon komen en de gong kon halen, die dan toch zijn laatste werd.

Een spectaculaire zege boekte de Fransman welter Jean Claude Labreille, die in de vijfde ronde de Amsterdammer Chris Kok k.o. sloeg. Al in de eerste vier ronden was de Fransman gevaarlijker geweest. In het begin van de vijfde ronde trof hij Kok met een rechte hoek op de kaak, waarop de Amsterdammer voor acht tellen neerging. Toen hij weer op de been was, schoot Labreille onmiddellijk toe en verloor met enkele harde sloeten op het lichaam en hoofd nu definitief het vonnis over Kok.

De 26-jarige Surinaamse middengewicht Michel Blinker tenslotte behaalde een ruime puntenzege op de Amsterdammer Gerard van Eijk, die bijna twee jaar niet in de ring

is geweest. Blinker was de beste technische bokser met strakke en droge plaagstoten en gevaarlijke cross-slagen. In de laatste van de acht ronden bracht hij Van Eijk met een rechte hoek even in gevaar, maar de Amsterdammer, die toen ook nog een openbare waarschuwing voor duwen kreeg, bleef op de been.

Levenslang leider "Rode commando"

PARIJS (RTR). — Oud-kapitein Mura, die tijdens de Algerijse oorlog bekend stond als de leider van "het rode OAS-commando", is donderdag tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld.

WINSTON SIGARETTEN

Adv.
Koning Gustaafbeker
STOCKHOLM (ANP). — Zweden heeft zich donderdag gekwalificeerd voor de halve finales van de Koning Gustaafbeker door een 3-2 zege op Engeland. Na de eerste dag was de stand 1-1, maar de Zweden wonnen de twee enkelspelen en verloren het dubbelspel. De resultaten van donderdag waren: Ulf Schmidt (Zw.) versl. Alan Mills met 6-1, 6-3 en Jan Erik Lundqvist zegevierde met 2-6, 6-2, 10-8 over de Brit Bobby Wilson. De Engelsen Mills en Wilson wonnen het dubbelspel met 4-6, 8-6, 6-3 van Kenneth Anderson en Ove Bengtsson.

TABAC ORIGINAL

ZEER APARTE CADEAUS!

- prachtige geschenkdoozen luxe zeep voor de vrouw
- voor hem: geschenkdoozen zeep en after-shave
- TABAC: werkelijk iets bijzonders!
- TABAC: voor hem en voor haar!

Importeurs Curaçao: BLOK & DIAZ
Aruba: ARUBA AGENCIES LTD.

Abonneert U op de Amigoe

Breng Uw verlof nu in Holland door ... met Uw hele gezin!

Nu naar Holland met Uw gezin... snel en thans extra voordelig per KLM!

Dank zij het KLM Family Plan kunt U nu met Uw gehele gezin naar Holland, tegen gereduceerde prijzen. Lees hieronder meer bijzonderheden over de diverse mogelijkheden, die het KLM Family Plan U biedt.

1. Tot 31 maart a.s. kunt U profiteren van speciaal verlaagde tarieven!

Op een enkele reis Economy Klasse bespaart U reeds Naf. 190,—, op een retour liefst Naf. 275,—. Deze kortingen gelden voor Uw echtgenote en kinderen boven de twaalf jaar, tezamen met U reizend.

2. Uw kinderen onder de twaalf jaar krijgen natuurlijk de normale 50 % korting, terwijl voor babies onder 2 jaar slechts 10 % van de passageprijs verschuldigd is.

3. U kunt 7 maal per week naar Holland! Er zijn drie directe verbindingen via de Midatlantische route, terwijl U viermaal per week via New York kunt reizen.

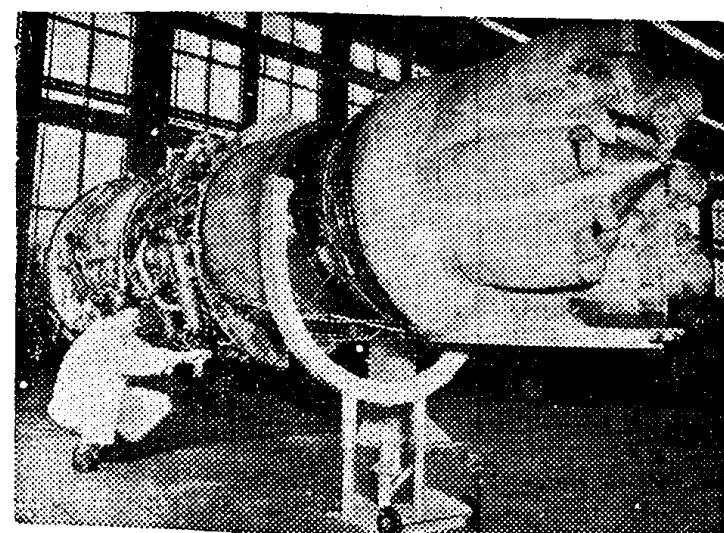
4. Ook voor Uw baby wordt gezorgd. Gedurende Uw reis heeft U totaal geen last van Uw baby. De KLM zorgt voor een speciaal wiegje, dat boven Uw stoel wordt bevestigd, zodat U het kind niet steeds op schoot behoeft te houden.

5. Bovendien hebben alle KLM-stewardessen een cursus in babyverzorging gevolgd. Dit is slechts een der vele speciale zorgen die de KLM aan Uw baby besteedt.

Snelle, betrouwbare vliegtuigen

6. Uw vlucht naar Holland vindt plaats in een KLM DC-8 Jet, een toestel, dat gedurende de laatste jaren zijn sporen op het gebied van snelheid en betrouwbaarheid ruimschoots heeft verdiend.

7. Een KLM DC-8 Jet is uitgerust met vier Amerikaanse Pratt & Whitney turbofan- of turbojetmotoren. Sinds 1932 gebruikt de KLM reeds motoren van deze fabriek.

8. De motoren van een KLM DC-8 Jet zijn zo krachtig, dat het toestel van New York naar Curaçao zou kunnen vliegen op slechts twee motoren.

9. Voordat een KLM DC-8 Jet vertrekt, moeten eerst liefst 369 punten worden gecontroleerd: 123 aan de buitenkant, 117 in de cockpit en 69 in de cabine. De boordwerktuigkundige onderzoekt dan nog 60 onderdelen in de cockpit vóór de motoren worden gestart.

10. Wanneer een straalmotor door de technische dienst der KLM wordt nagekeken gedurende de servicebeurt, wordt hij volkomen uit elkaar gehaald, in liefst tweeduizend delen.

11. Dank zij deze snelle en betrouwbare motoren, kunt U om 10.40 's ochtends uit Curaçao vertrekken en de volgende morgen om acht uur reeds in Amsterdam zijn.

Perfekte service aan boord

12. De KLM heeft zeer strenge bepalingen voor het cabinepersoneel.

Zij moeten vriendelijk, beleefd en capabel zijn, kortom: ideale gastheren en gastvrouwen. Zij worden er speciaal voor opgeleid om iedere wens van de passagier te voorzien.

13. Als passagier in de Economy Klasse kunt U op de Noord-atlantische route gebruik maken van de bar service tegen uiterst lage kosten. Een kwart fles uitstekende champagne kost U bijvoorbeeld slechts 70 dollarcent.

14. Het eten is altijd uitstekend.

Alle maaltijden worden speciaal klaargemaakt door de moderne KLM-keukens in Curaçao, New York en Amsterdam.

Aankomst in Amsterdam

15. Vanuit Schiphol kunt U per comfortabele KLM-bus reeds in een uur in Rotterdam zijn, in drie kwartier in Den Haag en in Amsterdam binnen het half uur.

16. Wanneer U uit Amsterdam weer naar Curaçao vertrekt, kunt U gebruik maken van de voordelen van de Tax-Free Shopping Centre op Schiphol. Sigaretten, dranken, camera's en horloges kunt U hier tegen uiterst voordelige prijzen aanschaffen.

17. Vraagt U eens inlichtingen omtrent het KLM Family Plan aan Uw reisbureau of bij het KLM-Passagekantoor. De verschillende voordelen die U juist nu worden geboden, zijn beslist de moeite waard.

KLM Passagekantoor - Hendrikplein - Curaçao

Naam .....

Adres .....

Telefoon .....

Zendt mij volledige inlichtingen over het KLM Family Plan

Russisch-Amerikaanse overeenstemming over onderzoek in ruimte

NEW YORK (RTR) — Donderdag is te New York van welingelichte VN-zijde vernomen dat de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie overeenstemming hebben be-

Raadslid in Beek op de bres voor hervormde kerk

(Van onze correspondent)
ROERMOND. — In het Limburgse Beek is het dezer dagen tot een incident gekomen toen het oudste raadslid ir C. M. Heymans (71) geen gevolg gaf aan waarschuwingen van burgemeester P. Minkenberg. De heer Heymans had reeds tot drie maal toe het woord gevoerd over een voorstel van B. en W. om afwijzend te beschikken over een subsidie aanvraag van de Nederlandse hervormde gemeente in Beek. Toen hij geëmotioneerd niet aan het door de voorzitter gehanteerde reglement van orde gevolg gaf, wees burgemeester Minkenberg hem de raadszaal uit. Een politiemann verzegelde het bejaarde raadslid naar de uitgang.

De subsidie-aanvraag betrof een bijdrage in de restauratiekosten van de hervormde kerk in Beek. De kerk is op de lijst voor Monumentenzorg geplaatst, en de restauratie wordt door het rijk voor 50 procent bekostigd. Voor aanvullende subsidieering heeft de hervormde gemeente zich gewend tot provincie en gemeente. De gemeente nu is geenszins van plan aan de subsidie aanvraag te voldoen. Men heeft plannen om op het stuk grond naast de kerk winkels te bouwen. Hiertoe moet onder meer een muur verdwijnen, die eveneens onder de zorg van Monumentenzorg valt. Om echter om deze reden de subsidie-aanvraag te weigeren, ging de heer Heymans te ver. Hij zei: „Ik ben door de paus benoemd tot ridder in de orde van Gregorius, en ben verplicht voor de protestanten in Beek het zwaard te trekken; alleen al deze onderscheiding die ik heb ontvangen voor sociaal werk noopt mij hietoe. Men handelt in Beek niet in oecumenische zin“.

reikt over de internationale beginselen voor onderzoek in en gebruik van de ruimte. Deze overeenstemming is neergelegd in een ontwerp, dat vandaag door de VN-commissie voor een vreedzaam gebruik van de ruimte zou worden behandeld, waarna het zal worden doorgezonden naar de politieke commissie der algemene vergadering.

Vernomen wordt dat de Sovjet-Unie haar verzet heeft opgegeven tegen het lanceren van kunstmatige aardsatellieten voor waarnemingsdoeleinden. Rusland stelde dat deze kunstmanen voor spionage doeleinden konden worden gebruikt. Het Russische bezwaar leidde er met name toe dat geen uitvoering kon worden gegeven aan de voorgenomen samenwerking van internationale weerspelingsprogramma's.

Het Kremlin heeft er verder mee ingestemd dat programma's voor het ruimte-onderzoek ook door particuliere maatschappijen kunnen worden uitgevoerd, mits onder strikt toezicht der nationale regeringen.

Sovjet-Rusland heeft tot nu toe ook bezwaar gemaakt tegen het op grote hoogte tweegebrongen van kernenergie-ontploffingen, daar het deze als gevaarlijk voor de ruimtevaart beschouwt. In het ontwerp is nu een bepaling opgenomen, waarin staat dat een regering, die een dergelijke proefneming wil nemen, hierover tevoren overleg moet plegen met een internationale technische organisatie.

Nieuw kabinet in Irak aan bewind

BEIROET (RTR). — In Irak is donderdag een nieuw kabinet aan het bewind gekomen. Het uitgaansverbod, dat maandag na de militaire staatsgreep was ingesteld, is donderdag opgeheven. Uit het opnemen van verscheidene leden van de socialistische Baas-partij blijkt, dat de nieuwe regering niet van plan is deze partij volledig uit te sluiten, zo menen waarnemers in Beiroet.

De secretaris-generaal van de N.A.V.O., mr D. U. Stikker, heeft in Den Haag een persconferentie gegeven, waarin hij mededeelde „geen enkele definitieve gedachte over aftreden als secretaris-generaal te hebben“. Op de foto: „Vraagt u me niet teveel...“

Spaanse intellectuelen willen waarheid over voorvallen in Asturië

BONN (KNP) — De reactie van de Spaanse minister voor Inlichtingen, Iribarne, op verzoek van 103 vooraanstaande Spaanse intellectuelen tot opheldering van voorvallen bij de staking in Asturië, wordt door „Avanzada“, het tijdschrift der KAJ voor de Spaanse arbeiders in de Bondsrepubliek, heftig bekritiseerd. De kritiek richt zich vooral tegen de pogingen van de minister verwijten aan zijn adres eenvoudig af te doen met de mededeling dat de ondertekenaars fictieve personen, zijn en dat het verzoek communistische propaganda is. De Spaanse bevolking zou, volgens de minister, tevreden zijn met de toestand in Spanje.

Onder degenen, die het verzoek bij minister Iribarne hebben ingediend zijn Spaanse geleerden, toneelspelers en filmsterren. Er worden tien gevallen in aangehaald waarbij sprake was van folteringen, verminkingen en zelfs overlijden ten gevolge van de mishandelingen door personen, die bij de staking in Asturië gevangen genomen waren. Op één geval na, waarbij twee vrouwen kaal geschoren werden, heeft minister Iribarne alle punten onjuist genoemd. „Avanzada“ heeft eveneens kritiek op de uittaling van de minister, dat de intellectuelen in Spanje zich de spelbal maken van de communisten als zij geloof hechten aan berichten over wat in Asturië gebeurd zou zijn.

Geen vrede

De abt van Montserrat, Aureli M. Escarre, heeft in een interview met „Le Monde“ openlijk kritiek uitgesproken op de toestanden in Spanje. De abt verklaarde dat Spanje 25 jaar na de burgeroorlog nog geen vrede kent. „Dit is het treurige resultaat van een regime, dat zich christelijk noemt, maar waarvan de leiders niet aan de christelijke beginselen gehoorzamen.“

Het ontbreken van persvrijheid in Spanje is volgens de abt in tegenpraak met de leer der Kerk. „Het moet die katholieken voor gewetensproblemen stellen, die een staat leiden, welke zich niet katholiek kan noemen, tenzij hij zijn politieke beginselen verandert“. De aanwezigheid van politieke gevangenen in Spanje noemde de abt een van de pijnlijkste aspecten van het regime Franco.

Toekomst

Het concilie confronteert Spanje met de werkelijkheid. Over Spanje's toekomst liet de abt zich evenwel sceptisch uit. Een nieuwe burgeroorlog houdt hij niet voor uitgesloten, daar noch de rechterlijke macht, noch de staat iets gedaan heeft om een nieuwe oorlog te voorkomen. „De toekomst wordt bepaald door de manier waarop het probleem van heden wordt opgelost, dat een sociaal- en democratisch probleem is, een probleem van de vrijheid en dienstengevolge van rechtvaardigheid“, zo besloot de abt.

Anonieme brief National Gallery

LONDEN (RTR) — In een anoniem schrijven aan het nationale schildermuseum — de „National Gallery“ — in Londen is woensdag meegedeeld dat er geen kans meer bestaat dat een schilderij van Goya, voorstellende de hertog van Wellington, nog aan het museum zal worden teruggegeven.

Het museum had 1.400.000 gulden voor het doek betaald om te voorkomen dat het de Verenigde Staten zou worden verkocht. Ruim twee jaar geleden werd het uit het centrale museum in Londen onttrokken. Evenals een anonieme brief van vorige week, waarin onderhandelingen werden voorgesteld, was het schrijven samengesteld uit letters, die uit kranten en tijdschriften waren geknipt.

Er wordt in opgemerkt dat thans een week verstreken is zonder dat er een compromis is bereikt. Lord Robbins, voorzitter van de museumbeheerders, zei dat het museum nooit op financiële basis zal kunnen onderhandelen over de terugkeer van het portret.

Voorbereidingen voor nieuw gesprek tussen Rusland en rood-China

MOSKOU (RTR) — Dinsdag is te Moskou van betrouwbare zijde vernomen dat aan functionarissen der Sovjet-Russische communistische partij is meegedeeld dat voorbereidingen worden getroffen voor een nieuwe Chinees-Russische bijeenkomst ter bespreking van ideologische geschillen.

Gemeenend wordt dat twee of drie weken geleden het eerste vooroverleg dienaangaande is begonnen. Dit was omstreeks het tijdstip dat in de Sovjet-Unie de aanvallen op de Chinese volksrepubliek merkbare vermindering. De mogelijkheid bestaat echter dat er een kink in de kabel is gekomen door de nieuwe aanvallen, die in de afgelopen week van communistisch-Chinese zijde op de Sovjet-Unie en op Chroesjtsjev persoonlijk, zijn gedaan.

Te Moskou wordt gemeend dat Chroesjtsjev's streven om een einde te maken aan de wederzijds Chinees-Russische aanvallen, dit als inleiding tot een eventueel nieuw Chinees-Russisch overleg over de ideologische meningsverschillen, ten dele een gevolg is van de druk die in deze richting door belangrijke Russisch-gedachte communistische partijen, als die van Italië, Polen en Roemenië, wordt uitgeoefend.

Zo heeft de Roemeense premier Maurer, als eerste vooraanstaande figuur in een regerende communistische partij, openlijk een beroep doen uitgaan voor hervatting van het Chinees-Russische overleg. Hij heeft dit gedaan in een artikel in het jongste nummer van het internationale, te Praag verschijnende theoretische communistische orgaan „vraagstukken van vrede en socialisme“. Maurer verklaarde dat andere, niet nader door hem genoemde partijen, voorstanders hiervan waren.

Meerderheid Zwolsman in Ver. Sigaren

DEN HAAG (ANP) — Van de zijde van de Zwolsman-groep NV wordt medegedeeld, dat zij een aanmerkelijk meerderheidsbelang heeft verkregen in de Verenigde Hollandse Sigarenfabrieken (Den Bosch).

Een belangrijk deel van de eigendommen van de VHS wordt gevormd door onroerend goed, dat bij de verwerving van het aanmerkelijk belang een primaire rol heeft gespeeld. De roductie in de twee thans in bedrijf zijnde fabrieken van de VHS zal onder de huidige leiding normaal voortgang vinden. De merken van de VHS zijn Antonio, Cadena, Adelante en Van der Dungen.

Bedrag bepaalt in kippenoorlog

GENEVE (RTR) — De arbitragecommissie van de organisatie der algemene overeenkomst inzake tarieven en handel (GATT) heeft de omstreken waarde van de Amerikaanse uitvoer van slachtkippen naar West-Duitsland vastgesteld op 26 miljoen dollar per jaar.

Dit cijfer is een compromis tussen de 48 miljoen dollar die de Verenigde Staten noemden en de 16 miljoen dollar die de Europese Economische Gemeenschap (EEG) als waarde op gaf.

Zaak-Barghoorn werd nieuwe les

INDIEN de persbureaus van het Westen zich beperkten tot de zakelijke weergave van vooral die politieke handelingen van het Oosten, waarnaar zij met de pet moeten slaan, wanneer zij ook het „waarom“ willen verklaren, en indien de commentatoren bij het belichten van die handelingen eindelijk eens hun hypothesen-magazijn gesloten hielden, zich louter concentrerend op de objectiviteit, op het „wat“ dier handelingen, dan zouden de spanningen in het Westen, in plaats van sensationeel opgevoerd, in vele gevallen vredelievend ontladen worden. Elke oorlog heeft nu eenmaal minstens twee fronten. Maar aan het Westelijke front van de koude oorlog wordt er bijwijlen meer paniek gezaaid in eigen gelederen dan in het kamp van de tegenstander. Ondanks een jarenlange ervaring blijken de publiciteits-media over het algemeen nog niet te beseffen, dat de ernst van alle politieke handelingen van het Oosten, of zij nu naar de schijn agressief danwel tegemoetkomend zijn, niet bepaald wordt door motieven van het ogenblik maar door het cinddoel, dat het Oosten zich gesteld heeft. Al te zeer worden de politieke handelingen van het Oosten beschouwd als verwarrende verschijnselen, die niet of moeilijk met voor gaande gebeurtenissen in overeenstemming gebracht kunnen worden.

Zo kent men aan die verschijnende „in zelfstandigheidswaarde“ toe met 't gevolg dat zij door publiciteitsmedia gebruikt worden als een draaischijf om een wending van de Sovjet-politiek aan te duiden. Wanneer die verschijnselen tarend van aard zijn, gaat hun beoordeling gepaard met de neiging om alle hoeken van het Kremlin, vooral de donkere, te doorwoelen, en de mensen het vermoeden op te dringen dat de boze krachten, die men geketend waande, weer dreigen los te komen.

Zo is het een paar weken geleden gebeurd, toen een Amerikaans konvooi meer dan veertig uren bij Marienborg werd opgehouden, en zo gebeurde het tegen het voorbije weekende, toen de Amerikaanse professor Barghoorn reeds veertien dagen in de Sovjet-Unie werd gevangen gehouden. Wat er in beide gevallen gebeurd, werd door publiciteitsmedia gedramatiseerd met legio hypothesen omtrent het „waarom“ van het gebeuren. Dat alle verontrustingen in beide gevallen ijdel bleken, door het feit dat het Amerikaanse konvooi zonder capituleren plotseling de reis mocht vervolgen en dat professor Barghoorn nog verrassender werd vrijgelaten, was kennelijk nog niet leerzaam genoeg. Want sedert de thuisreis van de Amerikaanse professor, voeren publiciteits-media, die deze affaire aanvankelijk opdreven tot welhaast het spanningsniveau van Cuba, te hooi en te gras argumenten aan om te bewijzen, dat 't sop de kool niet waard is geweest. Gelijk het eerste van de drie corridor-incidenten werd toegeschreven aan het eigenmachtig optreden van subalternen, wordt thans betoogd, dat de arrestatie van Barghoorn het gevolg is geweest van een inbreuk op de nogal vage Russische wetten inzake het verzamelen van inlichtingen. De Sovjet-regering zou er allerminst aan gedacht hebben de Verenigde Staten uit te dagen, laat staan een onschuldige te arresteren. De lichtvaardigheid, waarmee dit bewoerd wordt, vergaet dat zij luttelke dagen geleden met evenveel lef betoogde, dat de Sovjet-Unie een brutaal looplek nam met de goede wil van het Westen. Mensen, die hun indruk van het wereldgebeuren van het krantenlezen moeten hebben, zouden van veel weg en weer geslinger gespaard blijven en vreedzamer hun besognes kunnen nagaan, wanneer publiciteits-media ien niet probeerden mee te lokken naar de ondoorgangelijke jungle van het „waarom“ van de Russische politiek, waarvan de logica juist in de uiterlijke tegenstrijdigheid van haar handelingen verborgen ligt.

Perzisch toestel door Sovjet-Mig neergehaald

Sovjetpresident bezoekt Teheran

TEHERAN (RTR) — Officieel is in de Perzische hoofdstad bekendgemaakt, dat een Russische MIG-straaljager woensdag een Perzisch-niet-militair vliegtuig bij de Perzisch-Russische grens heeft neergeschoten.

Twee inzittenden van het Perzische toestel — cartografen, in dienst van een cartografisch bedrijf, dat ook

doende om niet verder te kijken dan wat er in de Sovjet-politiek gebeurt. Tweemaal nu in veertien dagen tijds heeft de Sovjet-premier te oordelen naar de uiterlijke teksten, gecapituleerd voor de ernst, waarmee de Amerikaanse president het optreden tegen Amerikanen beantwoordde. Welke de motieven van Moskou ook waren vóór de capitulatie, en welke zij nadien ook zijn, blijft bijkomstig en speculatief, en voor de krantenlezer van geen belang versleken bij 't vast-

staande en zakelijke feit dat de Sovjet-premier, althans tegenwoordig, bezornd is voor een dramatische toespitsing van de verhoudingen tussen Moskou en Washington. Dit is — hoe tijdelijk wellicht ook — een geruststellende toestand. Meer behoeft er van de Barghoorn-affaire feitelijk niet gezegd te worden. Iets anders is, dat de Amerikaanse politiek er meer mee kan doen, ofschoon ook zij om Barghoorn geen wereldoorlog begonnen zou zijn. Integendeel, zij al de ernst, waarmee president Kennedy deze affaire opnam, liet hij doorschemen dat hij de politiek van het zoeken naar beperkte overeenkomsten met de Sovjet-Unie nog niet wilde afschrijven. Wel gaf hij Chroesjtsjev in overweging dat die politiek op een dood spoor zou komen, wanneer zij door de affaire Barghoorn geblokkeerd bleef. De onomstotelijke gevolgtrekking van het verrassend verloop van deze affaire is dan ook, dat Chroesjtsjev en Kennedy zich momenteel veel laten gelegen liggen aan een bepaalde verstandhouding. Dit wil niet zeggen, dat dit voor de naaste toekomst het laatste meemenswaardig incident is geweest. Dit bewijst alleen dat de Sovjet-leiding — om bedoelingen waarnaar men slechts gissen kan — de spanningen, die zij kunstmatig blijft verwekken, dermate onder controle houdt, dat zij de weg voor het zoeken naar beperkte overeenkomsten met het Westen niet afsluiten. Zolang niet het tegendeel blijkt, kunnen nieuwe incidenten, ofschoon met kordaatheid door de Verenigde Staten gepareerd, koel worden opgenomen.

Perzisch toestel door Sovjet-Mig neergehaald

eigenaar is van het vliegtuig — zijn omgekomen toen het vliegtuig neerstortte nadat de Russische MIG het van voor gepoend had. De piloot van het Perzische vliegtuig is met verwondingen in een ziekenhuis opgenomen. De inzittenden moesten in kartieringsopdracht vervullen in Noord-Perzië in verband met het programma voor landhervorming. Toen zij met hun werk bezig waren, werd het toestel door de Russische MIG aangetroffen.

Ongelukkig ogenblik

Het incident heeft zich op een nogal ongelukkig tijdstip voorgedaan, want de Russische president Leonid Brezjnev is op het ogenblik in Moskou te bedoeeling de betrekking tussen de Sovjet-Unie en Perzië te verbeteren.

President Brezjnev zou zich „zeer verbaasd“ getoond hebben toen hij het nieuws vernam. Hij zou gezegd hebben dat hij Moskou zou vragen de zaak grondig te onderzoeken en een bevredigende uitleg te geven. Ruim 50 dorpelingen zouden de MIG plus nog twee Russische vliegtuigen het Perzische luchtruim hebben zien binnenvallen om het Perzische toestel te kunnen achtervolgen. De Russen hadden gevraagd, waarna het Perzische toestel in brand was gevloegen en bij de grens was neergestort. De piloot werd uit het brandende toestel geworpen en bewusteloos naar het ziekenhuis gebracht.

— De enige fabriek van kunststoffen in Frankrijk is door brand verwoest. De schade wordt op 10 miljoen francs geschat. De fabriek, die pas vier jaar oud was, lag te Pontivy in het noordwesten van het land. Twaalf miljoen tanden en de meeste van de 6.000 bronzen mallen gingen verloren. (AFP)

Belgische socialistische achter plan-Lefèvre

Federalisten delven onderspit

BRUSSEL. — Het congres van de Belgische Socialistische Partij, dat afgelopen weekende is gehouden ter bespreking van de grondwetsherziening, is in een overwinning van het hoofdbestuur — en dus voor het plan van premier Lefèvre — geëindigd. De federalistische elementen hebben het onderspit moeten delven.

Het congres aanvaardde een resolutie, waarin wordt gesteld dat de grondwetsherziening ervoor moet zorgen, dat bepaalde wetsontwerpen, die beide bevolkingsgroepen ten nauwste raken met een zogenaamde „dubbele meerderheid“ moeten worden aanvaard. Daarmede beoogt men dat een wetsontwerp zowel in de Vlaamse als in de Waalse Vleugel apart met gewone meerderheid moet worden aangenomen. Eerst daarna zal het in de voltallige Kamer kunnen komen en met tweederde meerderheid moeten worden aangenomen. Op deze wijze wil men de Walen de garantie verschaffen dat zij in een bepaalde kwestie, waarin zij zelf ook ten nauwste betrokken zijn (bijvoorbeeld de taalwetten), niet door hogere geboortecijfers immers een steeds groeiende meerderheid verwerven, zonder meer kunnen worden overstemd.

Het grote probleem van het hoofdbestuur van de B.S.P. was welke de houding van de Walen zou zijn en dan in het bijzonder die van de afdeling Luik, waar de gedachte aan een federaal België zeer sterk leeft.

Medewerking

Het is allemaal meegewallen. Van de 1002 aanwezige afgevaardigden waren er 881 voor en 102 tegen de

Amazone door paard gedood

(Van onze correspondent)
HELMOND. — De 8-jarige amazone Marjon Scheerer uit Helmond is van een paard gevallen en daarbij dodelijk verongelukt. Ze bleef in de studebeugel hangen, waardoor ze met het hoofd tegen de grond sloeg. Ze raakte ook de achterbenen van het paard. Hierdoor geïrriteerd sloeg het paard naar het meisje, waardoor ze zo ernstige verwondingen aan het hoofd opliep, dat ze later in het St.-Lambertusziekenhuis te Helmond overleed.

